

לכבוד

עו"ד אסנת מנדל

מנהלת מחלקת הבג"צים

בפקס: 02-6467011

שלום רב,

קדם בג"ץ

הנדון: עזירת אוטובוסים בכניסה לנצרת ומניעת מפגינים להשתתף בהפגנה

הריני לפנות אליכם בעניין חסימת אוטובוסים שנשאו מפגינים בדרכם להשתתפות בהפגנה שנערכה ביום חמישי האחרון, 8.10.15, בעיר נצרת; הכל כמפורט להלן:

1. ביום 8.10.15 תוכננה בנצרת הפגנת מחאה נגד ההרג והפגיעה ההולכת ומחמירה של פלסטינים בירושלים ובגדה המערבית ונגד המשך הכיבוש. על פי התכנון המקורי של ההפגנה, חמישה אוטובוסים מכל רחבי המדינה היו אמורים להסיע את המפגינים לעיר. מעל הצורך נציין, כי אופייה המתוכנן של ההפגנה לא הצריך אישור משטרתי לעריכתה.
2. מעדויות שהגיעו אלינו מהנוסעים, עלה כי כוחות המשטרה עצרו את כל האוטובוסים בפאתי העיר וחסמו את כניסתם לעיר לצורך ההשתתפות בהפגנה. כוחות המשטרה אף ליוו את האוטובוסים על נוסעיהם עד ליציאתם מהעיר ובכך מנעו את השתתפותם של המפגינים בהפגנה המתוכננת והגבילו גם אם תנועתם.
3. ראשית יודגש, כי עזירת האוטובוסים וחסימת כניסתם וכניסת המפגינים כאמור לעיל, הינו צעד קיצוני שנקט בחוסר סמכות וזאת בהעדר הוראה בחיקוק המסמיכה את הפגיעה בזכות החוקתית. בהעדר חוק המסמיך, נהפכת ההוראה לבלתי חוקית.
4. הלכה פסוקה שאין להגביל את חופש הביטוי רק בגלל חשש עתידי לפגיעה באינטרס ציבורי כלשהו אלא שחופש הביטוי ניתן להגבלה רק כאשר יש הוראת חיקוק המאפשרת זאת וכאשר הוא עומד לפגוע בוודאות קרובה בביטחון המדינה או בשלום הציבור. לא כך המקרה שבפנינו והגבלת ההשתתפות בהפגנה מראש המחאה הייתי צופה בפני עתיד (ראו בהקשר זה בג"ץ 153/83 לוי נ' **מפקד המחוז הדרומי של משטרת ישראל**, פ"ד לח (2) 393 (1984)). השלילה המוחלטת מכניסת המפגינים לעיר שהובילה לחסימת השתתפותם בהפגנה הפכה את הפגיעה לבלתי מידתית וגורפת.
5. חסימת דרכם של אזרחים המבקשים להשתתף בהפגנה לגיטימית פוגע בזכויות היסוד החוקתיות של המפגינים לחופש מחאה וביטוי (על מעמד חופש הביטוי ראו: עניין לוי לעיל). על המשטרה

דווקא מוטלת החובה לאפשר את כניסת האוטובוסים וזאת כחלק מחובת הקצאת המשאבים הדרושים למימוש חופש ההפגנה של האזרחים (ראו: בג"צ 148/79 **סער נ' שר הפנים והמשטרה**, פ"ד לד (2) 169 (1979)).

6. בנוסף לפגיעה בחופש הביטוי של המפגינים, פעולת המשטרה פגעה בזכותם לחופש תנועה שהינה אחת מזכויות היסוד הבסיסיות ביותר. (למעמדה החוקתי של הזכות לחופש תנועה ראו: בג"ץ 6824/07 **ד"ר עאדל מנאע נ' רשות המסים**, פסקה 40 (פורסם בבנו, 10.12.12)).

7. הדברים לעיל מקבלים משנה תוקף לאור העובדה כי משטרת ישראל נוקטת במדיניות של איפה ואיפה בכל מה שנוגע להתמודדות עם הפגנות ואסיפות מצד קבוצות שונות באוכלוסייה. כך למשל, בהפגנה שנערכה שלשום, 10.10.15, בעיר חיפה ואשר אורגנה על ידי פעילי ימין ולמרות שעל פניו הסיכויים להפרת הסדר הציבורי בהפגנה זו היו גבוהים יותר, המשטרה לא חסמה את דרכם את המפגינים אלא דווקא נערכה בכוחות מתוגברים כדי להגן על חופש הביטוי של קבוצות בעלות דעות פוליטיות "ימניות".

8. לאור האמור לעיל, נבקשך להוציא הנחיות מיידיות למקבלי החלטות במשטרת ישראל להימנע מנקיטת הצעד של חסימת דרכם של המפגינים המבקשים להשתתף בהפגנות עתידיות.

9. לאור המצב והואיל ובימים הקרובים תקיימנה הפגנות נוספות, **נבקשכם למסור את תשובתכם עד למחר בשעה 9:00 בבוקר.**

לתגובתכם, נודה.

בכבוד רב,
מוחמד בסאם, עו"ד